

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

23 noiembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte - Toma Nadejda,

Judecători - Guzun Ion și Catan Liliana,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Coadă Victor în numele inculpatului Bolganschi Alexandr, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022, în cauza penală în privința lui

*Bolganschi Alexandr XXXXX, născut la
XXXXX, originar și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 11.03.2022 - 06.04.2022;

Instanța de apel: 10.05.2022 - 25.05.2022;

Instanța de recurs: 22.08.2022 - 23.11.2022.

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești din 06 aprilie 2022, cauza fiind judecată în ordinea procedurii prevăzute la art. 364¹ Cod de procedură penală, *Bolganschi Alexandr XXXXX* a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În baza art. 90 Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare aplicată inculpatului Bolganschi Alexandr pe o perioadă de probațiune de 1 (unu) an.

1.1. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că Bolganschi Alexandr, la data de 29.01.2022, în jurul orei 22.30, fără a dispune de permis de

conducere de categoria respectivă valabil, dreptul de a conduce mijlocul de transport fiindu-i anulat conform încheierii Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 08.02.2021, încălcând prevederile pct. pct.3, 10 alin. (2) lit. a), 11 lit. i), 14 lit. a) al Anexei nr. 1 din Regulamentul Circulației Rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009, a condus pe str. Miorița din or. Șoldănești, mijlocul de transport - automobilul de model „Peugeot 405” cu numărul de înmatriculare XXXXX, în stare de ebrietate, stabilită conform testului cu analizatorul a concentrației de etanol de model „Drager Alcotest 6810” cu nr. 10589 din 29.01.2022, cu concentrația de 0,89 mg/l alcool în aerul expirat, care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal, se referă la stare de ebrietate cu grad avansat.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, în drept, acțiunile inculpatului au fost încadrate juridic în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, adică *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

2. Nefiind de acord cu sentința nominalizată, împotriva acesteia a declarat apel **procurorul**, care a solicitat casarea parțială a acesteia, cu pronunțarea a unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Bolganschi Alexandr să fie recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

În argumentarea apelului a invocat că, concluzia primei instanțe de a suspenda condiționat executarea pedepsei închisorii stabilite în privința inculpatului Bolganschi Alexandr în baza art. 90 Cod penal și neaplicarea pedepsei complementare, este una neîntemeiată.

În acest sens a indicat că, reieșind din circumstanțele cauzei, personalitatea și comportamentul inculpatului Bolganschi Alexandr, implicit de faptul că anterior acesta a mai comis 6 infracțiuni similare, fiind condamnat de 4 ori, a fost tras la răspundere contravențională de mai multe ori, inclusiv pentru conducerea mijlocului de transport fără a deține permis de conducere, se caracterizează negativ la locul de trai, nu a făcut concluziile de rigoare în urma condamnărilor anterioare și pedepselor executate, că a comis din nou o infracțiune din domeniul transportului, astfel încât stabilirea, în cazul dat, a unei pedepse cu închisoare, este rațională și în spiritul legii penale.

Într-o altă ordine de idei, apelanta a susținut că potrivit materialelor cauzei, inculpatul Bolganschi Alexandr nu deține permis de conducere, dreptul acestuia fiindu-i anulat de către instanța de judecată, și din aceste considerente opinează că este oportună aplicarea prevederilor art. 65¹ alin. (1), (2) Cod penal, și anume a pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022 apelul

declarat a fost admis, cu casarea parțială a sentinței, în partea care se referă la individualizarea executării pedepsei și pronunțată în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care pedeapsa stabilită lui Bolganschi Alexandr XXXXX în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, urmează a fi executată în penitenciar de tip semiînchis, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

3.1. Pentru a se pronunța în sensul dat, instanța de apel a observat că la pronunțarea sentinței, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a concluzionat că, inculpatul a săvârșit infracțiunea imputată, aceste împrejurări fiind constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Prin urmare, instanța de apel a constatat cu certitudine că, Bolganschi Alexandr a comis infracțiunea prevăzută la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.

În continuare, la individualizarea și stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatului, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 75 Cod penal și anume: de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de condițiile de viață ale familiei acestuia, precum și de scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării inculpatului.

Tot în acest context, instanța a notat că la stabilirea pedepsei urmează de luat în considerație faptul că, la caz au fost stabilite circumstanțe agravante și anume, anterior inculpatul a mai comis infracțiuni similare, iar ca circumstanțe atenuante a fost stabilită căința sinceră.

La caz, de către prima instanță corect a fost stabilit că, inculpatul anterior a fost condamnat pentru comiterea unei infracțiuni similare, însă concluzii necesare nu și-a făcut, continuând activitatea sa infracțională. În acest sens, inculpatului corect și întemeiat i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, ținând cont și de faptul că dânsul a recunoscut faptele reținute prin rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în fază de urmărire penală, devenind aplicabile prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală.

În această formulă, instanța de apel a arătat că după individualizarea pedepsei și stabilirea duratei și quantumului acesteia, în cazul stabilirii închisorii, continuă operațiunea de individualizare, dar sub aspectul de executare a pedepsei deja stabilite, prin soluționarea chestiunii dacă pedeapsa stabilită inculpatului trebuie să fie executată real ori,

în perspectiva personalității acestuia de a se corecta și reeduca, poate fi formulată concluzia că scopul pedepsei se poate atinge și prin aplicarea suspendării executării pedepsei în privința vinovatului pe o perioadă de probațiune stabilită de instanța de judecată.

La caz, ținând cont de multitudinea circumstanțelor care descriu infracțiunea respectivă, instanța nu a considerat rațional faptul că prima instanță a dispus suspendarea executării pedepsei, în acest sens găsim veridice și aplicabile argumentele invocate în apel de către acuzatorul de stat.

În acord cu prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă. În acest caz, instanța de judecată dispune neexecutarea pedepsei aplicate dacă, în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă pe care l-a fixat, condamnatul nu va săvârși o nouă infracțiune și, prin respectarea condițiilor probațiunii sau, după caz, a termenului de probă, va îndreptăți încrederea ce i s-a acordat. Controlul asupra comportării celor condamnați cu suspendarea condiționată a executării pedepsei îl exercită organele competente, iar asupra comportării militarilor - comandamentul militar respectiv.

O condiție obligatorie (și unicul temei) pentru condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei rezidă în faptul că, nu ar fi rațional ca inculpatul să execute pedeapsa cu închisoare stabilită. Aceasta ar însemna că, în rezultatul cercetării cauzei și calităților individuale ale inculpatului Bolganschi Alexandr s-a format convingerea fermă în posibilitatea atingerii scopurilor pedepsei penale fără izolarea de societate, dar în condițiile unui control profilactic al comportamentului persoanei respective într-o anumită perioadă de timp.

Astfel, instituția suspendării condiționate a executării pedepsei nu trebuie privită ca un avantaj sau un drept acordat de lege persoanelor vinovate, dar trebuie apreciată ca un mijloc preventiv de apărare socială care derivă din organizarea unei politici penale adaptate la realitatea socială concretă. Pentru dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei, instanța trebuie să examineze dacă prin suspendarea condiționată, în cazul dat, va fi posibilă atingerea scopurilor pedepsei stipulate în art. 61 Cod penal.

La caz, inculpatul Bolganschi Alexandr a mai comis 6 infracțiuni analogice, fiind condamnat de 4 ori, a fost tras la răspundere contravențională de mai multe ori, inclusiv pentru conducerea mijlocului de transport, fără a deține permis de conducere, se caracterizează negativ la locul de trai, nu a făcut concluziile respective în urma

condamnărilor aplicate și pedepselor executate și a comis din nou o infracțiune analogică.

Analizând faptele descrise supra, instanța de apel a constatat că, numirea unei sancțiuni nonprivative de libertate (sub forma suspendării condiționate a executării pedepsei) nu va fi capabilă să realizeze scopul legii penale și anume prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnatului, cât și a altor persoane.

În concluzie, instanța a statuat că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, nu este echitabilă, întrucât nu este capabilă de a contribui la realizarea scopurilor pedepsei penale, cum ar fi restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

În așa mod, instanța a mai menționat că infracțiunea săvârșită de inculpat are un grad sporit de gravitate, prin conducerea repetată a mijlocului de transport în stare de ebrietate, care nu poate fi neglijat la stabilirea modului de executare a pedepsei, fiind absolut necesară izolarea acestuia de societate și având în vedere toate împrejurările cauzei, instanța de apel a considerat că pedeapsa de 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis stabilită inculpatului și modalitatea de executare a acesteia, o să convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În partea cerinței privind aplicarea pedepsei complementare de privare de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 5 ani în privința inculpatului Bolganschi Alexandr XXXXX, instanța de apel a reținut că prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 30.07.2020, Bolganschi Alexandr a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (1) Cod penal (episodul din 28.11.2019) și art. 264¹ alin. (1) Cod penal (episodul din 22.02.2020), fiindu-i stabilită prin cumul parțial al pedepselor, pedeapsa definitivă sub formă de 200 ore muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Prin sentința Judecătorei Orhei, sediul Rezina din 07.08.2020, Bolganschi Alexandr a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (3) Cod penal, fără stabilirea pedepsei, cu liberarea lui de răspundere penală, în legătură cu intervenirea prescripției tragerii la răspundere penală. Totodată, a fost recunoscut vinovat Bolganschi Alexandr în săvârșirea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (1) Cod penal și stabilită pedeapsa sub formă de 230 de ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani.

În așa mod, ținând cont de faptul că prin actele judecătorești indicate supra, în privința lui Bolganschi Alexandr au fost aplicate pedepse complementare de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 5 ani și 4 ani corespunzător, fiind și anulat dreptul de a conduce mijloace de transport, instanța a considerat inoportun de a interveni în sensul aplicării în privința lui Bolganschi Alexandr a pedepsei complementare de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, în condițiile în care printr-un act judecătoresc definitiv și irevocabil, inculpatului Bolganschi Alexandr

i-a fost anulat dreptul de a conduce mijloace de transport.

4. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este contestată cu recurs ordinar de către *avocatul Coadă Victor în numele inculpatului Bolganschi Alexandr*, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În argumentarea recursului declarat, recurentul menționează că instanța de apel, fără a motiva care este necesitatea aplicării unei pedepse reale pe un termen de 8 luni, a decis izolarea condamnatului interpretând greșit prevederile art. 90 alin. (1) Cod penal, afirmând că instanța de fond nu era în drept să-i suspende condiționat executarea pedepsei aplicate, fiindcă acesta a fost anterior judecat. Or, în privința inculpatului nu a fost niciodată suspendată condiționat executarea pedepsei închisorii, iar această împrejurare se confirmă prin următoarele acte judecătorești: sentința Judecătoriei Rezina din 24.06.2013 prin care inculpatului a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (3) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 3 ani; sentința Judecătoriei Rezina din 25.02.2014 prin care inculpatului a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (4) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 135 ore; sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 30.07.2020 prin care inculpatului a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (1) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 200 ore; sentința Judecătoriei Orhei, sediul Rezina din 07.08.2020 prin care inculpatului a fost condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 264¹ alin. (3) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 230 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijlocul de transport pe un termen de 4 ani - pedepse care au fost executate de către inculpat.

Respectiv, consideră recurentul că, prima instanță absolut corect și legal a ajuns la concluzia că reeducarea și corectarea condamnatului este posibilă fără a-1 izola pe acesta de societate. Inculpatul și-a recunoscut vina, fapt care ar constitui o circumstanță atenuantă și a regretat cele săvârșite, fapt care se confirmă prin declarațiile acestuia. Din aceste motive, opinează că modalitatea de executare a pedepsei închisorii stabilite lui Bolganschi Alexandr este una prea aspră.

4.1. Procurorul de nivelul Curții Supreme de Justiție a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeii legale.

5. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, în baza materialelor din dosar și raportat la criticele recurentului, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, pentru considerentele ce urmează.

Soluția de inadmisibilitate a recursului depus de recurent se întemeiază, în drept, pe dispoziția art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, potrivit căreia instanța examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate corespunzător de către recurent. Reieșind din textul recursului, partea apărării semnalează temeiul pentru recurs prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de apel în cazul când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent sunt nefondate.

La caz, reieșind din alegațiile expuse de recurent se constată că, în esență, decizia instanței de apel este criticată prin prisma modului de individualizare a pedepsei penale stabilite inculpatului, pe care o consideră neproportională și greșit individualizată.

La capitolul dat, instanța de recurs este solidară cu soluția pronunțată de instanța ierarhic inferioară, și constată că la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului s-a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7 Cod penal, reieșind din caracterul și gradul prejudiciabil al faptelor comise și pericolul social al acestora în raport cu persoana vinovată și circumstanțele cauzei, fapt pentru care, Colegiul penal o acceptă, ca fiind întemeiată, motivată și bazată pe prevederile art. 61 și 75 Cod penal, coroborat cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Subsidiar, instanța de apel just a subliniat că categoria și mărimea pedepsei penale trebuie să fie în măsură să asigure reeducarea inculpatului și exercitarea unui control din partea statului ce vine să prevină antrenarea viitoare în activități prejudiciabile din partea inculpatului - în primul rând, dar și din partea altor justițiabili - în al doilea rând.

La caz, se atestă că instanța de apel a ținut cont de faptul că inculpatul a recunoscut faptele imputate prin actul de învinuire, a recunoscut vina în comiterea faptelor reținute prin rechizitoriu, din care motiv a solicitat judecarea cauzei în procedură simplificată, beneficiind astfel de o reducere a ambelor limite de pedeapsă, la individualizarea pedepsei cu închisoarea.

În acest context, Colegiul penal respinge criticile recurentului prin care se susține că

în privința inculpatului anterior, nu au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal și stabilirea acestor prevederi, în prezenta cauză penală este întemeiată și echitabilă, or, instanța de apel a pus pe balanță și condamnările anterioare ale lui Bolganschi Alexandr, care au fost comise anume în domeniul transportului, și deși în privința acestuia nu au fost stabilite pedepse privative de libertate, indicii cantitativi ale faptelor prejudiciabile comise anterior de către inculpat, denotă că condamnările anterioare nu au fost capabile să corijeze comportamentul deviant al acestuia. Prin urmare, instanța de recurs conchide că soluția privind executarea reală a pedepsei închisorii la care a ajuns instanța ierarhic inferioară este una întemeiată și pe deplin justificată.

Reiterând asupra punctelor de reper expuse mai sus în prezenta decizie, Colegiul penal constată că în cauza penală dedusă judecătii nu a fost admisă nici o eroare de drept ce ar constitui temei pentru instanța de recurs de a interveni în decizia recurată, mai mult, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală, și hotărârea adoptată cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată. Din aceste motive, se impune inadmisibilitatea recursului de pe rol, ca fiind vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Coadă Victor în numele inculpatului Bolganschi Alexandr, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 25 mai 2022, în cauza penală în privința lui *Bolganschi Alexandr XXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Pronunțată integral la 26 *ianuarie* 2023.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana